

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 824

Warszawa, 8 października 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Janusza Kowalskiego.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Marek Ast; (-) Anna Baluch; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Jacek Bogucki; (-) Zbigniew Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Dominika Chorośńska; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Przemysław Czarnek; (-) Lidia Czechak; (-) Anita Czerwińska; (-) Władysław Dajczak; (-) Przemysław Drabek; (-) Magdalena Filipek-Sobczak; (-) Radosław Fogiel; (-) Szymon Giżyński; (-) Marcin Grabowski; (-) Marek Gróbarczyk; (-) Paweł Hreniak; (-) Fryderyk Sylwester Kapinos; (-) Maria Koc; (-) Janusz Kowalski; (-) Wiesław Krajewski; (-) Leonard Krasulski; (-) Anna Krupka; (-) Wioletta Maria Kulpa; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Grzegorz Lorek; (-) Marzena Anna Machałek; (-) Dariusz Matecki; (-) Anna Milczanowska; (-) Michał Moskal; (-) Anna Pieczarka; (-) Marcin Porzucek; (-) Zbigniew Rau; (-) Urszula Rusecka; (-) Anna Schmidt; (-) Łukasz Schreiber; (-) Sławomir Skwarek; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Dariusz Stefaniuk; (-) Marek Suski; (-) Stanisław Szwed; (-) Andrzej Śliwka; (-) Robert Telus; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Jan Warzecha; (-) Jarosław Wiesław Wieczorek; (-) Teresa Wilk; (-) Agnieszka Wojciechowska van Heukelom; (-) Agata Wojtysek; (-) Tomasz Zieliński.

USTAWA

z dnia ...

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 1 w pkt 153 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„przychody podatnika do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 120 000 zł, osiągnięte”;

2) w art. 27f w ust. 2 w pkt 1 pkt a i b otrzymują brzmienie:

„a) pozostającego przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim i jego małżonka, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 120 000 zł,

b) niepozostającego w związku małżeńskim, w tym również przez część roku podatkowego, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 60 000 zł, za wyjątkiem podatnika samotnie wychowującego małoletnie dziecko wymienionego w art. 6 ust. 4c i 4g, do którego ma zastosowanie kwota dochodu określona w lit. a”.

Art. 2. Ustawa wychodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy jest dostosowanie obowiązujących przepisów dotyczących zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) dla rodzin wielodzietnych oraz ulgi na dzieci (ulga prorodzinna) do obecnych realiów ekonomicznych oraz wyzwań demograficznych stojących przed Polską.

Proponuje się wprowadzenie zmian, które mają na celu zwiększenie wsparcia dla rodzin, poprawę ich sytuacji finansowej oraz zachęcenie do posiadania większej liczby dzieci, tj.:

1. zwiększenie limitu przychodów objętych zwolnieniem z PIT z kwoty 85.528 zł rocznie do 120.000 zł rocznie dla podatników wychowujących czwórkę lub więcej dzieci.
2. zwiększenie limitu dochodów ograniczających zastosowanie ulgi prorodzinnej względem podatników posiadających jedno dziecko (art. 27f ustawy o PIT).

Ad. 1

Aktualnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatnicy wychowujący czwórkę lub większą liczbę dzieci mogą korzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych do kwoty 85.528 zł rocznie. Kwota ta była ustalona na poziomie I progu podatkowego obowiązującego w latach 2009-2021. Z dniem 1 stycznia 2022 r. kwota I progu podatkowego została podniesiona do 120.000 zł, jednak limit zwolnienia PIT-0 dla rodzin wielodzietnych pozostał na dotychczasowym poziomie.

Zgodnie z propozycją ustawy, limit przychodów objętych zwolnieniem z PIT dla podatników wychowujących czwórkę lub więcej dzieci zostanie zwiększony do kwoty 120.000 zł rocznie. Zmiana ta ma na celu dostosowanie limitu zwolnienia do aktualnych realiów ekonomicznych oraz wsparcia rodzin wielodzietnych w Polsce.

Aby poprawić sytuację demograficzną i wspierać polskie rodziny, należy podjąć szeroko zakrojone działania wspierające i promujące dzietność. Proponowane zwiększenie limitu przychodów objętych zwolnieniem z PIT jest jednym z kroków w tym kierunku. Takie działanie może poprawić sytuację finansową rodzin wielodzietnych, zmniejszając ich obciążenia podatkowe i zachęcając do posiadania większej liczby dzieci.

Zwiększenie limitu przychodów objętych zwolnieniem z PIT do 120.000 zł rocznie wpłynie pozytywnie na budżety rodzin wielodzietnych. Zwiększone zwolnienie podatkowe pozwoli na

większą elastyczność finansową, co może przełożyć się na poprawę jakości życia i większą skłonność do posiadania większej liczby dzieci. Długoterminowo, korzyści z poprawy sytuacji demograficznej przewyższają koszty związane z obniżeniem wpływów podatkowych w krótkim okresie.

Ad. 2

Obecnie w ramach ulgi na pierwsze dziecko możliwość odliczenia od podatku kwoty ulgi ograniczone jest poziomem dochodów jakie podatnik osiąga w ciągu roku. Odliczenie przysługuje bowiem jeżeli podatnik wykonywał władzę rodzicielską, pełnił funkcję opiekuna prawnego lub sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej wyłącznie w stosunku do jednego małoletniego dziecka i jednocześnie dochody nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty:

- 112 000 zł w przypadku, gdy podatnik pozostawał przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim,
- 112 000 zł w przypadku podatnik jest osobą samotnie wychowującą dziecko,
- 56 000 zł w przypadku, jeśli podatnik nie pozostawał w związku małżeńskim, w tym również przez część roku;

Realny wzrost wynagrodzeń odnotowywany w Polsce w ostatnich latach powoduje, że grupa podatników, która jest uprawniona do skorzystania z ulgi prorodzinnej przy pierwszym dziecku ulega istotnemu zmniejszeniu.

Z uwagi na powyższe zasadne jest podniesienie przedmiotowych limitów do takich kwot, które będą odpowiadać zmieniającym się realiom gospodarczym i poszerzą bazę podatników uprawnionych do ulgi przy pierwszym dziecku.

Limity te nie uległy zmianie od 2013 r. tj. od momentu ich wprowadzenia do ustawy.

W związku z powyższym proponuje się podniesienie kwoty limitów odpowiednio do kwoty 120 000 zł, w przypadku, gdy podatnik pozostawał przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim i w przypadku podatnik jest osobą samotnie wychowującą dziecko oraz do kwoty 60 000 zł w przypadku, jeśli podatnik nie pozostawał w związku małżeńskim, w tym również przez część roku.

Projektowana ustawa nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projekt nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa będzie generowała dodatkowe koszty dla budżetu państwa. Biorąc pod uwagę liczbę osób uprawnionych do skorzystania z proponowanych rozwiązań dodatkowe roczne koszty można oszacować na ok. 44 mln zł w zakresie rozwiązania, o którym mowa w pkt 1 (w tym ok. 22 mln zł dla budżetu państwa) oraz ok. 28 mln zł w zakresie rozwiązania, o którym mowa w pkt 2 (w tym ok. 14 mln zł dla budżetu państwa), a więc łącznie w zakresie obydwu rozwiązań ok. 72 mln zł (w tym ok. 36 mln zł dla budżetu państwa).

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Proponowana ustawa dotycząca waloryzacji limitów zwolnienia z PIT dla podatników wychowujących czwórkę lub więcej dzieci do kwoty 120.000 zł oraz waloryzację limitu w ramach ulgi na pierwsze dziecko jest odpowiedzią na zmieniające się realia ekonomiczne i demograficzne w Polsce. Zmiana ta jest krokiem w kierunku wspierania rodzin wielodzietnych, poprawy wskaźników dzietności oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju demograficznego kraju. Wprowadzenie tej zmiany przyniesie korzyści nie tylko rodzinom, ale również całemu społeczeństwu, wzmacniając fundamenty gospodarcze i społeczne Polski.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Janusz Kowalski

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Problem stanowi niedostosowanie obowiązujących przepisów dotyczących zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) dla rodzin wielodzietnych oraz ulgi na dzieci (ulga prorodzinna) do obecnych realiów ekonomicznych. Problemem są także ciągłe wyzwania demograficzne jakie stoją przed Polską.

Celem rozwiązania ww. problemów i wyzwań proponuje się wprowadzenie zmian, które mają na celu zwiększenie wsparcia dla rodzin, poprawę ich sytuacji finansowej oraz zachęcenie do posiadania większej liczby dzieci, tj.:

1. zwiększenie limitu przychodów objętych zwolnieniem z PIT z kwoty 85.528 zł rocznie do 120.000 zł rocznie dla podatników wychowujących czwórkę lub więcej dzieci.
2. zwiększenie limitu dochodów ograniczających zastosowanie ulgi prorodzinnej względem podatników posiadających jedno dziecko (art. 27f ustawy o PIT).

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- Tak
- Nie

Proponowane zmiany wprowadzą poprawę warunków życia podatników i przyniosą skutek lepszy niż bezczynność ustawodawcy. Omawiana materia zmieniona może być jedynie na drodze ustawowej.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projektowane rozwiązania są spójne z dotychczasowymi regulacjami. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatnicy wychowujący czwórkę lub większą liczbę dzieci mogą korzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych do kwoty 85.528 zł rocznie. Kwota ta była ustalona na poziomie I progu podatkowego obowiązującego w latach 2009-2021. Z dniem 1 stycznia 2022 r. kwota I progu podatkowego została podniesiona do 120.000 zł, jednak limit zwolnienia PIT-0 dla rodzin wielodzietnych pozostał na dotychczasowym poziomie.

Zgodnie z propozycją ustawy, limit przychodów objętych zwolnieniem z PIT dla podatników wychowujących czwórkę lub więcej dzieci zostanie zwiększony do kwoty 120.000 zł rocznie.

Obecnie w ramach ulgi na pierwsze dziecko możliwość odliczenia od podatku kwoty ulgi ograniczone jest poziomem dochodów jakie podatnik osiąga w ciągu roku. Odliczenie przysługuje bowiem jeżeli podatnik wykonywał władzę rodzicielską, pełnił funkcję opiekuna prawnego lub sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej wyłącznie w stosunku do jednego małoletniego dziecka i jednocześnie dochody nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty:

- 112 000 zł w przypadku, gdy podatnik pozostawał przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim,
- 112 000 zł w przypadku podatnik jest osobą samotnie wychowującą dziecko,
- 56 000 zł w przypadku, jeśli podatnik nie pozostawał w związku małżeńskim, w tym również przez część roku;

Limity te wprowadzone zostały do ustawy w 2013 r. i od tego momentu nie uległy aktualizacji

Projekt ustawy zakłada zmianę polegającą na podniesieniu kwoty limitów odpowiednio do kwoty 120 000 zł, w przypadku, gdy podatnik pozostawał przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim i w przypadku gdy podatnik jest osobą samotnie wychowującą dziecko oraz do kwoty 60 000 zł w przypadku, jeśli podatnik nie pozostawał w związku małżeńskim, w tym również przez część roku.

Zmiany te mają na celu dostosowanie limitów zwolnienia do aktualnych realiów ekonomicznych.

Proponowane rozwiązania stoją w zgodzie z Konstytucją RP.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Proponuje się wejście w życie ustawy na dzień 1 stycznia 2025 r. Taki okres vacatio legis spowodowane jest ważnym interesem obywateli, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Wejście w życie przepisów ustawy pozwoli na zmianę limitów już w następnym roku podatkowym co bez wątpienia działa na korzyść podatników.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Proponowane zmiany przyczynią się do poprawy sytuacji demograficznej w Polsce, a także w sposób realny poprawią sytuację finansową rodzin wielodzietnych, zmniejszając ich obciążenia podatkowe. Rodzina wielodzietna to według definicji Głównego Urzędu Statystycznego rodzina z co najmniej 3 dzieci. Podstawą do

wyodrębnienia rodzin wielodzietnych jest istnienie więzi między rodzicami i dziećmi (niekoniecznie biologicznej).

Projekt wpłynie pozytywnie na budżety rodzin wielodzietnych, pozwoli na większą elastyczność finansową, co może przełożyć się na poprawę jakości życia i większą skłonność do posiadania większej liczby dzieci. Przewidywaną przez projektodawców konsekwencją wprowadzonych zmian jest poprawa wskaźników dzietności oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju demograficznego kraju.

Projekt zakłada także podniesienie przedmiotowych limitów do takich kwot, które będą odpowiadać zmieniającym się realiom gospodarczym i poszerzą bazę podatników uprawnionych do ulgi przy pierwszym dziecku. Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. liczba rodzin z dziećmi wyniosła 7 796 031, ponad połowa (54,1%) rodzin posiadała 1 dziecko, ponad 1/3 rodzin – 2 dzieci. Dokładna liczba rodzin posiadających 4 i więcej dzieci według wspomnianego wyżej Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. wynosi 182 851.

Projektowana ustawa pozwoli zmniejszyć istniejące obecnie ekonomiczne ograniczenia, w szczególności wśród młodych ludzi decydujących się na posiadanie potomstwa, zwłaszcza drugiego i kolejnego dziecka.

Według projektodawców proponowane zmiany przyczynią się także do wzrostu zaufania obywateli do państwa. Proponowane zmiany nie budzą kontrowersji i zostaną zdaniem projektodawców pozytywnie odebrane przez społeczeństwo.

Projektowana ustawa będzie generowała dodatkowe koszty dla budżetu państwa. Projektodawcy ocenili je na poziomie ok. 36 mln zł. W przypadku rozwiązania dotyczącego rodzin 4 plus koszty gmin kształtować się będą na poziomie 17,0 mln zł, powiatów na poziomie 4,5 mln zł, województw na poziomie 0,7 mln zł budżet państwa 21,9 mln zł. Łącznie kwota ta jest szacowana na 44,1 mln złotych. Rozwiązanie drugie będzie generować następujące koszty: dla gmin 10,8 mln zł, dla powiatów 2,9 mln zł, dla województw 0,5 mln zł, dla budżetu państwa 13,9 mln zł. Łącznie 28,1 mln złotych. Wszelkie niezbędne do wyliczeń informacje oparte są na ogólnodostępnych danych Ministerstwa Finansów.

Jednakże w związku z poprawą sytuacji finansowej podatników, projektodawcy przewidują ich większy udział w nabywaniu towarów i usług, a w związku z tym możliwe wyższe wpływy do budżetu państwa z podatku VAT wliczonego w cenę towarów i usług.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Celem proponowanej ustawy jest dostosowanie przepisów do zmieniających się realiów gospodarczych. Projekt wpływa przede wszystkim na sytuację gospodarczą rodzin wielodzietnych oraz podatników uprawnionych do ulgi przy pierwszym dziecku. Projektowana ustawa pozwoli zmniejszyć istniejące obecnie ekonomiczne ograniczenia, w szczególności wśród młodych ludzi decydujących się na posiadanie potomstwa, zwłaszcza drugiego i kolejnego dziecka. Projektodawcy nie przewidują, aby proponowane przepisy ustawy wpłynęły na bezpośrednie inwestycje zagraniczne, skłonność do podejmowania inwestycji, tworzenia i wdrażania innowacji. Jednakże

poprawa sytuacji finansowej może mieć przełożenie na dodatkowe oszczędności bądź też podejmowanie drobnych inwestycji czynionych przez beneficjentów proponowanych zmian. Projektodawcy przewidują ich większy udział w nabywaniu towarów i usług spowodowany wzrostem popytu konsumpcyjnego.

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny w 2021 roku rodzin, które wychowywały trójkę lub więcej dzieci było w Polsce 830 734 co stanowiło 10,7% ogółu rodzin z dziećmi. Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. liczba rodzin z dziećmi wyniosła 7 796 031, ponad połowa (54,1%) rodzin posiadała 1 dziecko, ponad 1/3 rodzin – 2 dzieci. Dokładna liczba rodzin posiadających 4 i więcej dzieci według wspomnianego wyżej Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. wynosi 182 851.

Projekt zakłada także podniesienie przedmiotowych limitów do takich kwot, które będą odpowiadać zmieniającym się realiom gospodarczym i poszerzą bazę podatników uprawnionych do ulgi przy pierwszym dziecku.

Projektowana ustawa pozwoli zmniejszyć istniejące obecnie ekonomiczne ograniczenia, w szczególności wśród młodych ludzi decydujących się na posiadanie potomstwa, zwłaszcza drugiego i kolejnego dziecka.

Projekt wpłynie pozytywnie na budżety rodzin wielodzietnych, pozwoli na większą elastyczność finansową, co może przełożyć się na poprawę jakości życia i większą skłonność do posiadania większej liczby dzieci. Przewidywaną przez projektodawców konsekwencją wprowadzonych zmian jest poprawa wskaźników dzietności oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju demograficznego kraju.

Projektowana ustawa będzie generowała dodatkowe koszty dla budżetu państwa. Biorąc pod uwagę liczbę osób uprawnionych do skorzystania z proponowanych rozwiązań dodatkowe roczne koszty można oszacować na ok. 44 mln zł w zakresie rozwiązania, o którym mowa w pkt 1 (w tym ok. 22 mln zł dla budżetu państwa) oraz ok. 28 mln zł w zakresie rozwiązania, o którym mowa w pkt 2 (w tym ok. 14 mln zł dla budżetu państwa), a więc łącznie w zakresie obydwu rozwiązań ok. 72 mln zł (w tym ok. 36 mln zł dla budżetu państwa).

Wszelkie niezbędne do wyliczeń informacje oparte są na ogólnodostępnych danych Ministerstwa Finansów.

Projektowana ustawa nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projekt nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projektowana ustawa będzie generowała dodatkowe koszty dla budżetu państwa. Biorąc pod uwagę liczbę osób uprawnionych do skorzystania z proponowanych rozwiązań dodatkowe roczne koszty można oszacować na ok. 44 mln zł w zakresie

rozwiązania, o którym mowa w pkt 1 (w tym ok. 22 mln zł dla budżetu państwa) oraz ok. 28 mln zł w zakresie rozwiązania, o którym mowa w pkt 2 (w tym ok. 14 mln zł dla budżetu państwa), a więc łącznie w zakresie obydwu rozwiązań ok. 72 mln zł (w tym ok. 36 mln zł dla budżetu państwa). Wszelkie niezbędne do wyliczeń informacje oparte są na ogólnodostępnych danych Ministerstwa Finansów.

Projekt wpływa przede wszystkim na sytuację gospodarczą rodzin wielodzietnych oraz podatników uprawnionych do ulgi przy pierwszym dziecku. Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny w 2021 roku rodzin, które wychowywały trójkę lub więcej dzieci było w Polsce 830 734 co stanowiło 10,7% ogółu rodzin z dziećmi. Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. liczba rodzin z dziećmi wyniosła 7 796 031, ponad połowa (54,1%) rodzin posiadała 1 dziecko, ponad 1/3 rodzin – 2 dzieci. Dokładna liczba rodzin posiadających 4 i więcej dzieci według wspomnianego wyżej Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. wynosi 182 851.

Projekt wpłynie pozytywnie na budżety rodzin wielodzietnych, pozwoli na większą elastyczność finansową, co może przełożyć się na poprawę jakości życia i większą skłonność do posiadania większej liczby dzieci. Przewidywaną przez projektodawców konsekwencją wprowadzonych zmian jest poprawa wskaźników dzietności oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju demograficznego kraju. Projektowana ustawa pozwoli zmniejszyć istniejące obecnie ekonomiczne ograniczenia, w szczególności wśród młodych ludzi decydujących się na posiadanie potomstwa, zwłaszcza drugiego i kolejnego dziecka

Projekt nie wpływa na inne niż budżet państwa i jednostki samorządu terytorialnego jednostki sektora finansów publicznych utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt zakłada zmniejszenie dochodów państwa jednakże zdaniem projektodawców będzie miał wpływ na zwiększenie popytu konsumpcyjnego co częściowo zrekompensuje straty budżetowe. W tym kontekście nie wydaje się konieczne pozyskiwanie dodatkowych środków na sfinansowanie skutków finansowych projektu.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 21 października 2024 r.

BEOS-WOSR/WPEiM-2182/24

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

DS. 1100.380.0024

21.10.2024

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990 ze zmian.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Projektowana ustawa nowelizuje ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, ze zmian.; dalej: u.p.d.f.). Zmiana polega na podwyższeniu:

- 1) limitu przychodów objętych zwolnieniem na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. z kwoty 85 528 zł rocznie do kwoty 120 000 zł rocznie (zmiana pkt. 153 w art. 21 ust. 1 u.p.d.f. – art. 1 pkt 1 projektu);
- 2) limitu dochodów ograniczających zastosowanie ulgi na dzieci względem podatników posiadających na utrzymaniu jedno dziecko (zmiana pkt 1 w art. 27f ust. 2 u.p.d.f. – art. 1 pkt 2 projektu).

Ad 1)

W obecnym stanie prawnym od podatku dochodowego wolne są, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f., przychody podatnika do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł, osiągnięte:

- a) ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,
- b) z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 u.p.d.f.,
- c) z pozarolniczej działalności gospodarczej, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania określone w art. 27 u.p.d.f. (zasady ogólne), art. 30c u.p.d.f. (podatek proporcjonalny według stawki 19%) albo art. 30ca u.p.d.f. (podatek od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej) albo

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SP-21P.020.224.5.2024
Data wpływu 21.10.2024r.

ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym¹ w zakresie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych,

d) z zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

– który w roku podatkowym w stosunku do co najmniej czworga dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4c u.p.d.f., z uwzględnieniem art. 6 ust. 4e i 8 u.p.d.f.², wykonywał władzę rodzicielską, pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało, lub sprawował funkcję rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą, a w przypadku pełnoletnich uczących się dzieci – wykonywał ciężący na nim obowiązek alimentacyjny albo sprawował funkcję rodziny zastępczej, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 39 i 44-48 u.p.d.f.

Wnioskodawcy proponują podwyższyć kwotę przychodów objętych zwolnieniem na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. do 120 000 zł rocznie, a więc do wysokości odpowiadającej górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej z art. 27 ust. 1 u.p.d.f.

Ad 2)

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 27f ust. 1 u.p.d.f., od podatku dochodowego obliczonego zgodnie z art. 27 u.p.d.f. (na zasadach ogólnych) podatnik ma prawo odliczyć kwotę obliczoną zgodnie z art. 27f ust. 2 u.p.d.f. na każde małoletnie dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym: 1) wykonywał władzę rodzicielską; 2) pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało; 3) sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą. W przypadku gdy podatnik wykonywał władzę, pełnił funkcję albo

¹ Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 776, ze zmian.).

² Tj. dzieci: a) małoletnich, b) pełnoletnich, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną, c) pełnoletnich do ukończenia 25. roku życia, uczących się w szkołach, o których mowa w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe, obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innym państwie, z tym że ten ostatni przypadek (lit. c) nie ma zastosowania, jeżeli dziecko uzyskało w roku podatkowym dochody, z wyjątkiem renty rodzinnej, podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 u.p.d.f. lub art. 30b u.p.d.f. lub przychody, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152 u.p.d.f. (zwolnienie od podatku dla dochodów osób młodych oraz osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Polski) – w łącznej wysokości przekraczającej dwunastokrotność kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2194), w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego.

Zwolnienie z art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. nie ma również zastosowania w przypadku, gdy chociażby jeden z małżonków, osoba samotnie wychowująca dziecko lub jej dziecko (art. 6 ust. 8 u.p.d.f.):

- 1) stosuje przepisy art. 30c u.p.d.f. (opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej lub działów specjalnych stawką 19%) lub ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, z wyjątkiem art. 6 ust. 1a tej ustawy (przychody z najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze) – w zakresie osiągniętych w roku podatkowym przychodów, poniesionych kosztów uzyskania przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do zwiększania lub pomniejszenia podstawy opodatkowania albo przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń;
- 2) podlega opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 985) lub ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1704).

sprawował opiekę, o których mowa w art. 27f ust. 1 u.p.d.f., w stosunku do jednego małoletniego dziecka, odliczeniu podlega kwota 92,67 zł miesięcznie, jeżeli dochody podatnika: a) pozostającego przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim i jego małżonka, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 112 000 zł, b) niepozostającego w związku małżeńskim, w tym również przez część roku podatkowego, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 56 000 zł, za wyjątkiem podatnika samotnie wychowującego małoletnie dziecko wymienionego w art. 6 ust. 4c i 4g u.p.d.f.³, do którego ma zastosowanie kwota dochodu określona w lit. a.

Wnioskodawcy proponują zwiększyć limit dochodów ograniczających zastosowanie ulgi prorodzinnej z art. 27f u.p.d.f. dla osób wykonujących władzę rodzicielską, pełniących funkcję opiekuna prawnego albo sprawujących opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej w stosunku do jednego małoletniego dziecka:

- 1) dla osób pozostających w związku małżeńskim – z kwoty 56.000 zł do kwoty 60 000 zł (zmiana lit. a w art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f.);
- 2) dla osób niepozostających w związku małżeńskim – z kwoty 112 000 zł do kwoty 120 000 zł (zmiana lit. b w art. 27f ust. 1 pkt 1 u.p.d.f.).

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. (art. 2 projektu).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Opiniowany projekt odnosi się do przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych określających zasady stosowania ulgi prorodzinnej na dzieci, określonej w art. 27f u.p.d.f., polegającej na odliczeniu od podatku określonej ustawowo kwoty w przypadku osób wykonujących władzę rodzicielską, pełniących funkcję opiekuna prawnego albo sprawujących opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej w stosunku do jednego małoletniego dziecka.

Nakładanie podatków należy do kompetencji państw członkowskich UE, przy czym musi się ono odbywać z zachowaniem wymogów określonych w traktatach i prawie wtórnym. W zakresie określonym traktatami możliwa jest zarówno harmonizacja podatków pośrednich (por. art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; TfUE), jak i bezpośrednich (por. art. 115 TfUE). Do tych ostatnich należy m.in. podatek dochodowy od osób fizycznych.

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy (określenie zasad stosowania ulgi prorodzinnej na dzieci, w tym przypadku progów dochodu, których przekroczenie powoduje utratę prawa do ulgi) nie są regulowane

³ Tzn. samotnie wychowującego dziecko.

prawem Unii Europejskiej. Tym samym pozostają w wyłącznej gestii państw członkowskich.

III. Analiza projektu ustawy pod kątem prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.

IV. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

dr Jacek Kulicki

specjalista ds. finansów publicznych

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieřlik

BEOS-WOSR/WPEiM-2183/24

Warszawa, 21 października 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dz. 1120.380.2.2024
21.10.2024

**Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy
o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1
regulaminu Sejmu**

Projektowana ustawa nowelizuje ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, ze zmian.; dalej: u.p.d.f.). Zmiana polega na podwyższeniu:

- 1) limitu przychodów objętych zwolnieniem na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. z kwoty 85 528 zł rocznie do kwoty 120 000 zł rocznie (zmiana pkt. 153 w art. 21 ust. 1 u.p.d.f. – art. 1 pkt 1 projektu);
- 2) limitu dochodów ograniczających zastosowanie ulgi na dzieci względem podatników posiadających na utrzymaniu jedno dziecko (zmiana pkt 1 w art. 27f ust. 2 u.p.d.f. – art. 1 pkt 2 projektu).

Ad 1)

W obecnym stanie prawnym od podatku dochodowego wolne są, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f., przychody podatnika do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł, osiągnięte:

- a) ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,
- b) z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 u.p.d.f.,
- c) z pozarolniczej działalności gospodarczej, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania określone w art. 27 u.p.d.f. (zasady ogólne), art. 30c u.p.d.f. (podatek proporcjonalny według stawki 19%) albo art. 30ca u.p.d.f. (podatek od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej) albo ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym¹ w zakresie ryczału od przychodów ewidencjonowanych,

¹ Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 776, ze zmian.).

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
SPS-WP.OA.O. 224.10.2024
L. dz.
Data wpływu 21.10.2024 r.

d) z zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

– który w roku podatkowym w stosunku do co najmniej czworga dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4c u.p.d.f., z uwzględnieniem art. 6 ust. 4e i 8 u.p.d.f.², wykonywał władzę rodzicielską, pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało, lub sprawował funkcję rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą, a w przypadku pełnoletnich uczących się dzieci – wykonywał ciężący na nim obowiązek alimentacyjny albo sprawował funkcję rodziny zastępczej, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 39 i 44-48 u.p.d.f.

Wnioskodawcy proponują podwyższyć kwotę przychodów objętych zwolnieniem na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. do 120 000 zł rocznie, a więc do wysokości odpowiadającej górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej z art. 27 ust. 1 u.p.d.f.

Ad 2)

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 27f ust. 1 u.p.d.f., od podatku dochodowego obliczonego zgodnie z art. 27 u.p.d.f. (na zasadach ogólnych) podatnik ma prawo odliczyć kwotę obliczoną zgodnie z art. 27f ust. 2 u.p.d.f. na każde małoletnie dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym: 1) wykonywał władzę rodzicielską; 2) pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało; 3) sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą. W przypadku, gdy podatnik wykonywał władzę, pełnił funkcję albo sprawował opiekę, o których mowa w art. 27f ust. 1 u.p.d.f., w stosunku do jednego małoletniego dziecka, odliczeniu podlega kwota 92,67 zł miesięcznie, jeżeli dochody podatnika: a) pozostającego przez cały rok podatkowy

² Tj. dzieci: a) małoletnich, b) pełnoletnich, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną, c) pełnoletnich do ukończenia 25. roku życia, uczących się w szkołach, o których mowa w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe, obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innym państwie, z tym że ten ostatni przypadek (lit. c) nie ma zastosowania, jeżeli dziecko uzyskało w roku podatkowym dochody, z wyjątkiem renty rodzinnej, podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 u.p.d.f. lub art. 30b u.p.d.f. lub przychody, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152 u.p.d.f. (zwolnienie od podatku dla dochodów osób młodych oraz osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Polski) – w łącznej wysokości przekraczającej dwunastokrotność kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2194), w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego.

Zwolnienie z art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. nie ma również zastosowania w przypadku, gdy chociażby jeden z małżonków, osoba samotnie wychowująca dziecko lub jej dziecko (art. 6 ust. 8 u.p.d.f.):

- 1) stosuje przepisy art. 30c u.p.d.f. (opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej lub działów specjalnych stawką 19%) lub ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, z wyjątkiem art. 6 ust. 1a tej ustawy (przychody z najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze) – w zakresie osiągniętych w roku podatkowym przychodów, poniesionych kosztów uzyskania przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do zwiększania lub pomniejszenia podstawy opodatkowania albo przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń;
- 2) podlega opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 985) lub ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1704).

w związku małżeńskim i jego małżonka, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 112 000 zł, b) niepozostającego w związku małżeńskim, w tym również przez część roku podatkowego, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 56 000 zł, za wyjątkiem podatnika samotnie wychowującego małoletnie dziecko wymienionego w art. 6 ust. 4c i 4g u.p.d.f.³, do którego ma zastosowanie kwota dochodu określona w lit. a.

Wnioskodawcy proponują zwiększyć limit dochodów ograniczających zastosowanie ulgi prorodzinnej z art. 27f u.p.d.f. dla osób wykonujących władzę rodzicielską, pełniących funkcję opiekuna prawnego albo sprawujących opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej w stosunku do jednego małoletniego dziecka:

- 1) dla osób pozostających w związku małżeńskim – z kwoty 56 000 zł do kwoty 60 000 zł (zmiana lit. a w art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f.),
- 2) dla osób niepozostających w związku małżeńskim – z kwoty 112 000 zł do kwoty 120 000 zł (zmiana lit. b w art. 27f ust. 1 pkt 1 u.p.d.f.).

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. (art. 2 projektu).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

dr Jacek Kulicki

specjalista ds. finansów publicznych

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

³ Tzn. samotnie wychowującego dziecko.

Warszawa, 31 października 2024 r.

BEOS-WPEiM/WP/WOSR-2184/24

SEKRETARIA I Z-OY SZEFA KO
L.dz. DS. 1700. 112. 0024
Data wpływu 31. 10. 2024

Pan Minister
Dariusz Salamonińczyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Ocena skutków regulacji
zawartej w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku
dochodowym od osób fizycznych
(przed nadaniem numeru druku)¹

I. Jaki problem jest rozwiązywany?

W uzasadnieniu projektu oraz dołączonych do niego Deklarowanych Skutkach Regulacji (DSR) wskazano jako problemy:

- 1) niedostosowanie obowiązujących przepisów dotyczących zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych dla rodzin wielodzietnych oraz ulgi na dzieci (ulga prorodzinna) do obecnych realiów ekonomicznych;
- 2) wyzwania demograficzne, jakie stoją przed Polską.

Autorzy projektu wskazują, że zgodnie z obowiązującymi przepisami podatnicy wychowujący czwórkę lub większą liczbę dzieci mogą korzystać ze zwolnienia od podatku dochodowego do kwoty 85.528 zł rocznie, przy czym kwota ta była ustalona w wysokości górnej granicy pierwszego progu podatkowego obowiązującej w latach 2009-2021. Od 2022 r. górna granica pierwszego przedziału skali podatkowej wynosi 120.000 zł, jednak limit zwolnienia dla podatników wychowujących więcej niż czworo dzieci pozostał bez zmian.

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku ulgi prorodzinnej na dzieci dla osób, które wykonują władzę rodzicielską, pełnią funkcję opiekuna prawnego lub sprawują opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej w stosunku do jednego dziecka.

¹ Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: SH-020-229/24. Przedstawiciel Wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski.

W tym przypadku ulga przysługuje wówczas, gdy dochody podatnika pozostającego w związku małżeńskim i jego małżonka oraz podatnika samotnie wychowującego dziecko nie przekroczyły w roku podatkowym 112.000 zł, zaś w przypadku podatnika niepozostającego w związku małżeńskim – nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 56.000 zł. Zdaniem Wnioskodawców, realny wzrost wynagrodzeń notowany w Polsce w ostatnich latach powoduje, że grupa podatników mających na utrzymaniu jedno dziecko, która jest uprawniona do skorzystania z ulgi prorodzinnej, jest coraz mniejsza. Jednocześnie w uzasadnieniu wskazano, że limity te, wynikające z art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f.², nie uległy zmianie od 2013 r.

Zdaniem Wnioskodawców, aby poprawić sytuację demograficzną należy podjąć szeroko zakrojone działania wspierające i promujące dzietność.

II. Rekomendowane rozwiązanie (w tym planowane narzędzia interwencji) i oczekiwany efekt

Rozwiązaniem problemów zdefiniowanych w uzasadnieniu projektu i DSR jest nowelizacja ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie limitów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. i art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f. Zmiana polega na podwyższeniu:

- 1) limitu przychodów objętych zwolnieniem na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. z kwoty 85.528 zł rocznie do kwoty 120.000 zł rocznie (zmiana pkt. 153 w art. 21 ust. 1 u.p.d.f. – art. 1 pkt 1 projektu),
- 2) limitu dochodów ograniczających zastosowanie ulgi na dzieci względem podatników posiadających na utrzymaniu jedno dziecko (zmiana pkt. 1 w art. 27f ust. 2 u.p.d.f. – art. 1 pkt 2 projektu).

Ad 1)

W obecnym stanie prawnym od podatku dochodowego wolne są, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f., przychody podatnika do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł, osiągnięte:

- a) ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy,
- b) z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 u.p.d.f.,

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, ze zm.).

c) z pozarolniczej działalności gospodarczej, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania określone w art. 27 u.p.d.f. (zasady ogólne), art. 30c u.p.d.f. (podatek proporcjonalny według stawki 19%) albo art. 30ca u.p.d.f. (podatek od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej) albo ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym³ w zakresie ryczału od przychodów ewidencjonowanych,

d) z zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

– który w roku podatkowym w stosunku do co najmniej czworga dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4c u.p.d.f., z uwzględnieniem art. 6 ust. 4e i 8 u.p.d.f.⁴, wykonywał władzę rodzicielską, pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało, lub sprawował funkcję rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą, a w przypadku pełnoletnich uczących się dzieci – wykonywał ciężący na nim obowiązek alimentacyjny albo sprawował funkcję rodziny zastępczej, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 39 i 44-48 u.p.d.f.

Wnioskodawcy proponują podwyższyć kwotę przychodów objętych zwolnieniem na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. do 120.000 zł rocznie, a więc do wysokości odpowiadającej górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej z art. 27 ust. 1 u.p.d.f.

Ad 2)

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 27f ust. 1 u.p.d.f., od podatku dochodowego obliczonego zgodnie z art. 27 u.p.d.f. (na zasadach ogólnych) podatnik ma prawo odliczyć kwotę obliczoną zgodnie z art. 27f ust. 2 u.p.d.f. na każde małoletnie dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym: 1) wykonywał władzę rodzicielską; 2) pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało;

³ Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 776, ze zm.).

⁴ Tj. dzieci: a) małoletnich, b) pełnoletnich, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną, c) pełnoletnich do ukończenia 25. roku życia, uczących się w szkołach, o których mowa w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe, obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innym państwie, z tym że ten ostatni przypadek (lit. c) nie ma zastosowania, jeżeli dziecko uzyskało w roku podatkowym dochody, z wyjątkiem renty rodzinnej, podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 u.p.d.f. lub art. 30b u.p.d.f. lub przychody, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152 u.p.d.f. (zwolnienie od podatku dla dochodów osób młodych oraz osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Polski) – w łącznej wysokości przekraczającej dwunastokrotność kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2194), w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego.

3) sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą. W przypadku, gdy podatnik wykonywał władzę, pełnił funkcję albo sprawował opiekę, o których mowa w art. 27f ust. 1 u.p.d.f., w stosunku do jednego małoletniego dziecka, odliczeniu podlega kwota 92,67 zł miesięcznie, jeżeli dochody podatnika: a) pozostającego przez cały rok podatkowy w związku małżeńskim i jego małżonka, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 112 000 zł, b) niepozostającego w związku małżeńskim, w tym również przez część roku podatkowego, nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 56 000 zł, za wyjątkiem podatnika samotnie wychowującego małoletnie dziecko wymienionego w art. 6 ust. 4c i 4g u.p.d.f.⁵, do którego ma zastosowanie kwota dochodu określona w lit. a.

Wnioskodawcy proponują zwiększyć limit dochodów ograniczających zastosowanie ulgi prorodzinnej z art. 27f u.p.d.f. dla osób wykonujących władzę rodzicielską, pełniących funkcję opiekuna prawnego albo sprawujących opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej w stosunku do jednego małoletniego dziecka:

- 1) dla osób pozostających w związku małżeńskim – z kwoty 56.000 zł do kwoty 60.000 zł (zmiana lit. a w art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f.),
- 2) dla osób niepozostających w związku małżeńskim – z kwoty 112.000 zł do kwoty 120.000 zł (zmiana lit. b w art. 27f ust. 1 pkt 1 u.p.d.f.).

Jak wynika z uzasadnienia projektu oraz dołączonych do niego DSR, projektowane zmiany:

- po pierwsze – przyczynią się do poprawy sytuacji demograficznej w Polsce;
- po drugie – w sposób realny poprawią sytuację finansową rodzin wielodzietnych, zmniejszając ich obciążenia podatkowe, co pozwoli zwiększyć elastyczność finansową tych rodzin, co może przełożyć się na poprawę jakości życia i zwiększyć skłonność do posiadania większej liczby dzieci;
- po trzecie – zmniejszą istniejące obecnie ekonomiczne ograniczenia, w szczególności wśród młodych ludzi decydujących się na posiadanie potomstwa, zwłaszcza drugiego i kolejnego dziecka;

- po czwarte – przyczynią się do wzrostu zaufania obywateli do państwa.

Wnioskodawcy nie rozważali rozwiązań alternatywnych, wskazując że omawiana materia może być zmieniona jedynie na drodze ustawowej.

⁵ Tzn. samotnie wychowującego dziecko.

Projekt ustawy był przedmiotem analiz Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu dotyczących zgodności z prawem Unii Europejskiej⁶. Omawiany projekt był także przedmiotem analizy BEOS w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu⁷.

III. Jak problem został rozwiązany w innych państwach, w szczególności państwach członkowskich UE/OECD?

Projektodawca deklaruje, że celem proponowanych zmian jest zwiększenie wsparcia dla rodzin, poprawa ich sytuacji finansowej oraz zachęcenie do posiadania większej liczby dzieci. Systemy wsparcia dla rodzin w państwach członkowskich UE obejmują różne narzędzia, najczęściej bezpośrednią pomoc finansową, ulgi podatkowe czy możliwości odliczenia wydatków np. na opiekę nad dzieckiem, opiekę medyczną czy na edukację⁸.

Ulga podatkowa na dzieci może mieć charakter odliczenia od dochodu lub bezpośrednio od podatku dochodowego od osób fizycznych. Możliwość wykorzystania odliczenia od dochodu w związku z posiadaniem dzieci istnieje m.in. w Belgii, Słowenii i na Węgrzech.

W Belgii wszyscy podatnicy mają prawo do kwoty wolnej od podatku (podstawowe zwolnienie osobiste wynosi 10 160 EUR⁹), a fakt posiadania dzieci pozostających na utrzymaniu uprawnia do zwiększenia części dochodu zwolnionej z opodatkowania – w 2024 r. w przypadku jednego dziecka o 1 920 EUR, dwojga dzieci o 4 950 EUR, trojga dzieci o 11 090 EUR, czworga dzieci o 17 940 EUR (w 2023 r. wartości te kształtowały się odpowiednio: 1 850 EUR, 4 760 EUR, 10 660 EUR, 17 250 EUR¹⁰). Na każde dziecko w wieku poniżej trzech lat w dniu 1 stycznia roku podatkowego, powyższe kwoty są zwiększane o 690 EUR, pod

⁶ *Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski)*, opinia z 18 października 2024 r., BEOS-WPEiM-2182/24.

⁷ *Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu*, opinia z 18 października 2024 r., BEOS-WAPEiM-2183/24.

⁸ *Ulgi podatkowe i świadczenia rodzinne w UE*, PwC 2017, <https://www.pwc.pl/pl/pdf/ulgi-podatkowe-2017.pdf>; odpowiedzi udzielone przez parlamenty narodowe na zapytanie nr 5868 (*Family tax allowances*) w ramach sieci ECPRD.

⁹ Odpowiedź belgijskiego parlamentu z 04.09.2024 na zapytanie ECPRD nr 5868 (*Family tax allowances*); *PwC Worldwide Tax Summaries, Belgium*: <https://taxsummaries.pwc.com/belgium/individual/deductions>.

¹⁰ *Taxing Wages 2024*, OECD, https://www.oecd.org/en/publications/2024/04/taxing-wages-2024_f869da31.html.

warunkiem, że nie są odliczane wydatki na opiekę nad dzieckiem. Osoba samotna z jednym dzieckiem lub kilkorgiem dzieci na utrzymaniu korzysta z dodatkowego zwiększenia kwoty wolnej od podatku, niezależnie od liczby dzieci pozostających na utrzymaniu. Odliczenia na dzieci pozostające na utrzymaniu przekraczające dostępny dochód stanowią podstawę do ulgi podatkowej podlegającej zwrotowi.

W Słowenii ulga podatkowa na „członków rodziny pozostających na utrzymaniu”¹¹ jest odliczana od podstawy opodatkowania. Ulga jest wyższa na każde kolejne dziecko, a opodatkowanie jest progresywne¹² – w 2024 r. w przypadku jednego dziecka roczna wysokość ulgi wynosi 2 698 EUR, na drugie dziecko 2 933 EUR, na trzecie dziecko 4 892 EUR, na czwarte dziecko 6 851 EUR, na piąte dziecko 8 810 EUR (na każde kolejne dziecko pozostające na utrzymaniu ulga podatkowa wzrasta w porównaniu do kwoty ulgi na poprzednie dziecko pozostające na utrzymaniu o 1 959 EUR¹³).

Na Węgrzech ulga na dziecko podlega odliczeniu od podstawy opodatkowania podatnika. W 2024 r. miesięczne kwoty odliczenia kształtują się następująco: 66 670 HUF (ok. 166 EUR¹⁴) w przypadku jednego dziecka na utrzymaniu; 133 330 HUF (ok. 333 EUR) w przypadku dwójki dzieci na utrzymaniu; 220 000 HUF (ok. 549 EUR), jeśli na utrzymaniu jest troje lub więcej dzieci (takie same wysokości kwot ulg podatkowych obowiązywały w 2023 r.¹⁵).

Możliwość wykorzystania odliczenia od podatku dochodowego od osób fizycznych w związku z posiadaniem dzieci istnieje m.in. Holandii, Portugalii i Słowacji.

W Holandii odliczenie od podatku (*Inkomensafhankelijke combinatiekorting*, IACK) przysługuje osobom posiadającym dziecko w wieku poniżej 12 lat. Wysokość ulgi uzależniona jest od wysokości uzyskiwanego dochodu i przysługuje rodzicom/opiekunom prawnym dzieci osiągniętym określony dochód roczny (np. w 2024 r. dochód powyżej 6 074 EUR rocznie, a w 2023 r. dochód powyżej 5 548 EUR rocznie). Ulga przysługuje rodzicowi/opiekunowi prawnemu osiągniętymu niższe dochody. Wysokość ulgi zmienia się corocznie, w związku ze zmianą kwoty, od

¹¹ Termin ten obejmuje dzieci do 18. roku życia. W przypadku innych członków rodziny, np. dzieci powyżej 18. roku życia, małżonków czy rodziców, muszą zostać spełnione określone warunki.

¹² Odpowiedź słoweńskiego parlamentu z 15.08.2024 na zapytanie ECPRD nr 5868 (*Family tax allowances*).

¹³ PwC Worldwide Tax Summaries, Slovenia, <https://taxsummaries.pwc.com/slovenia/individual/deductions>.

¹⁴ Według referencyjnego kursu Europejskiego Banku Centralnego z 15.09.2024.

¹⁵ *Taxing Wages, Tax and Gender through the lens of the second earner*, OECD, 2024; https://www.oecd.org/en/publications/2024/04/taxing-wages-2024_f869da31.html.

której przysługuje ulga. Maksymalna wysokość ulgi w 2024 r. wynosi 2 950 EUR dla osób osiągających roczne dochody 31 838 EUR i wyższe¹⁶.

W Portugalii odliczenie od podatku wynosi 600 EUR rocznie na pierwsze dziecko (w przypadku dziecka poniżej 3 roku życia 726 EUR) i 900 EUR na każde kolejne dziecko poniżej 6. roku życia¹⁷.

Na Słowacji do końca 2022 r. obowiązywał system ulgi podatkowej na dziecko, której wysokość była corocznie indeksowana o wzrost wysokości minimalnych kosztów życia (*životné minimum*). Od 1 stycznia 2023 r. indeksacja została zniesiona, a ulga na dziecko wyniosła w latach 2023 i 2024 140 EUR miesięcznie na dziecko poniżej 18. roku życia oraz 50 EUR na dziecko 18-letnie i starsze (do 25. roku życia), przy czym ulga nie mogła przekroczyć określonego odsetka tzw. częściowej podstawy opodatkowania (wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na ubezpieczenie społeczne) – wynoszącego od 20% przy jednym dziecku do 55% przy sześciorgu lub większej liczbie dzieci. Od początku 2025 r. ulga na dziecko wynosić będzie 100 EUR miesięcznie na dziecko poniżej 15. roku życia oraz 50 EUR na dziecko 15-letnie i starsze, a prawo do ulgi stracą rodzice dzieci powyżej 18. roku życia oraz rodzice zarabiający powyżej 3 632 EUR miesięcznie¹⁸.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projektowana regulacja oddziałuje przede wszystkim na podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wykonujących władzę rodzicielską, pełniących funkcję opiekuna prawnego lub sprawujących funkcję rodziny zastępczej w stosunku do:

- 1) co najmniej czworga dzieci – w zakresie korzystania ze zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. Z rozliczenia podatku za

¹⁶ Informacje ze strony internetowej holenderskiego urzędu skarbowego, https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/inkomstenbelasting/heffingskortingen_boxen_tarieven/heffingskortingen/inkomensafhankelijke_combikorting/inkomensafhankelijke-combinatiekorting; informacje ze strony internetowej holenderskiego rządu, <https://www.government.nl/topics/income-related-combination-tax-credit>; *Taxing Wages 2024*, OECD, https://www.oecd.org/en/publications/2024/04/taxing-wages-2024_f869da31.html.

¹⁷ *PwC Worldwide Tax Summaries, Portugal*, <https://taxsummaries.pwc.com/portugal/individual/other-tax-credits-and-incentives>; *Taxing Wages 2024*, OECD, https://www.oecd.org/en/publications/2024/04/taxing-wages-2024_f869da31.html.

¹⁸ *Taxing Wages 2024*, OECD, https://www.oecd.org/en/publications/2024/04/taxing-wages-2024_f869da31.html; *PwC Worldwide Tax Summaries, Slovak Republic*, <https://taxsummaries.pwc.com/slovak-republic/individual/other-tax-credits-and-incentives>; *Slovakia – New Legislation Aims to Raise Revenue Through Taxation Changes*, KPMG, <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/gms-flash-alert/flash-alert-2024-195.html>.

2022 r. wynika, że przychody zwolnione z podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. wykazało 63.781 podatników korzystających z ulgi dla rodzin 4+¹⁹. Z danych zebranych przez GUS w trakcie narodowego spisu ludności i mieszkań w 2021 r. wynika, że w 2021 r. w Polsce było 182.851 rodzin mających na utrzymaniu czworo lub więcej dzieci, na ogólną liczbę 7.796.031 rodzin z dziećmi (stanowiły one 2,3% wszystkich rodzin z dziećmi), przy czym rodzin z dziećmi do lat 24 pozostającymi na utrzymaniu było 101.375 (41.366 w mieście i 60.009 na wsi).²⁰ Z powyższych danych można wnioskować, że z ulgi dla rodzin 4+ korzysta około 60% wszystkich rodzin (podatników) mających na utrzymaniu co najmniej czworo dzieci;

- 2) jedynie jednego dziecka – w zakresie korzystania z ulgi prorodzinnej na dziecko na podstawie art. 27f u.p.d.f. Z danych NSP 2021 r. wynika, że w 2021 r. rodzin z dziećmi do lat 24 pozostającymi na utrzymaniu było 4.860.707, z tego w miastach 2.761.134, zaś na wsi 2.099.573, przy czym rodziny z jednym dzieckiem na utrzymaniu stanowiły 50,1% rodzin z dziećmi na utrzymaniu (2.434.029)²¹; dane te nie obrazują ile z tych dzieci było na utrzymaniu rodziców będących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych. Z danych Ministerstwa Finansów wynika, że w rozliczeniu za 2022 r.²² z odliczenia od podatku z tytułu ulgi na dzieci (art. 27f u.p.d.f.) skorzystało 4.679.523 podatników²³, przy czym liczba ta obejmuje wszystkich podatników, bez względu na liczbę posiadanych na utrzymaniu dzieci.

Projektowana regulacja będzie oddziaływać również na płatników podatku dochodowego od osób fizycznych, wypłacających należności m.in. ze stosunku służbowego, stosunku pracy, z pracy nakładczej lub ze spółdzielczego stosunku pracy, z zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego (art. 32 u.p.d.f.). Zgodnie z art. 31a ust. 8 u.p.d.f., jeżeli podatnik złoży płatnikowi, o którym mowa w art. 32, art. 34 lub art. 41 ust. 1 u.p.d.f., oświadczenie, że spełnia warunki do stosowania zwolnień,

¹⁹ Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa 2023 r., s. 10, publ.: Statystyki (podatki.gov.pl) [dostęp na 21 października 2024 r.] Do dnia sporządzenia OSR-a Ministerstwo Finansów nie opublikowało danych za 2023 r.

²⁰ Zob. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Rodziny w Polsce w świetle wyników NSP 2021, GUS, Warszawa 2023, s. 47 i 53, publ.: rodziny_w_polsce_w_swietle_wynikow_nsp2021(1).pdf.

²¹ Zob. NSP 2021, *op.cit.*, s. 48 i 49 oraz tablica 11.

²² Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok, *op.cit.*, s. 24 – 25.

²³ Łączna liczba podatników, tj. dokonujących odliczenia od podatku oraz wnioskujących o dodatkowy zwrot z tytułu nieodliczonej ulgi (art. 27f ust. 8 i 9 u.p.d.f.).

o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 152-154 u.p.d.f., płatnik oblicza zaliczkę z uwzględnieniem tych zwolnień.

Projektowana regulacja może mieć wpływ na dochody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego z podatku dochodowego od osób fizycznych.

V. Informacje o zakresie, czasie trwania i wynikach konsultacji

Z uzasadnienia projektu ustawy nie wynika, aby projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Zgodnie z informacjami z Systemu Informacyjnego Sejmu, w dniu 14 października 2024 r. Marszałek Sejmu skierował projekt do opinii (art. 34 ust. 3 regulaminu Sejmu) SN, NBP, PG, NRA, KRRP, KRDP, KRBR, RDS, FZZ, OPZZ, NSZZ"S", Lewiatan, BCC-ZP, ZRP, PRP, ZPiP, FPP i KIG.

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

Wnioskodawcy szacują, że projektowane regulacje zmniejszą dochody budżetu państwa i budżetów samorządowych o 72 mln zł, przy czym²⁴:

- 1) w przypadku rozwiązania dotyczącego zwolnienia z podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. (podwyższenie kwoty przychodu zwolnionego od podatku z 85.528 zł do 120.000 zł rocznie) – ubytek dochodów oszacowano na 44,1 mln zł, w tym: budżet państwa – 21,9 mln zł, budżety gmin – 17,0 mln zł, budżety powiatów – 4,5 mln zł, budżety województw – 0,7 mln zł (łącznie budżety jednostek samorządu terytorialnego – 22,2 mln zł),
- 2) w przypadku rozwiązania dotyczącego ulgi prorodzinnej z art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f. (podwyższenie limitu dochodów upoważniających do skorzystania z ulgi w przypadku posiadania na utrzymaniu jednego dziecka) – ubytek dochodów oszacowano na 28,1 mln zł, w tym: budżet państwa – 13,9 mln zł, budżety gmin – 10,8 mln zł, budżety powiatów – 2,9 mln zł, budżety województw – 0,5 mln zł (łącznie budżety jednostek samorządu terytorialnego – 14,2 mln zł).

W DSR (pkt 4) Wnioskodawcy wskazali, że wszelkie „niezbędne do wyliczeń informacje oparte są na ogólnodostępnych danych Ministerstwa Finansów”. Wnioskodawcy nie przedstawili jednak zastosowanej przez siebie metodologii.

²⁴ Zob. s. 3 DSR.

Ad 1)

Z danych Ministerstwa Finansów wynika, że w rozliczeniu za 2022 r. 63.781 podatników wykazało przychody zwolnione z podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f.²⁵.

Przyjmując, że przychody wszystkich tych podatników wynoszą co najmniej – uwzględniając kwotę wolną od podatku 30.000 zł²⁶ – 150.000 zł rocznie, ewentualny ubytek dochodów z tytułu podwyższenia kwoty wolnej od podatku dla rodzin 4+ z 85.528 zł do 120.000 zł wyniesie – przy obecnej skali podatkowej i przyjęciu założenia, że wszyscy podatnicy korzystający ze zwolnienia z art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. w pełni skorzystają z podwyższonej kwoty zwolnienia – 263.839.036 zł $\{[(120.000 \text{ zł} - 85.528 \text{ zł})^{27} \times 63.781^{28}] \times 12\%\}^{29}$. Według Wnioskodawców ubytek dochodów wyniesie ok. 44,1 mln zł, co może oznaczać, że prawdopodobnie przyjęto założenie, że z podwyższenia kwoty przychodu zwolnionego od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. z 85.528 zł do 120.000 zł rocznie skorzysta mniej podatników niż osób korzystających z ulgi dla rodzin 4+ w 2022 r. W uzasadnieniu projektu oraz w DRS-ie nie wyjaśniono przesłanek przyjęcia takiego założenia, co uniemożliwia odniesienie się do podanych przez Wnioskodawców wyliczeń.

Ad 2)

Z danych dotyczących rozliczenia podatku dochodowego za 2022 r.³⁰ wynika, że z odliczenia od podatku z tytułu ulgi na dzieci (art. 27f u.p.d.f.) skorzystało 4.679.523 podatników³¹, kwota odliczona od podatku powiększona o dodatkowy zwrot z tytułu ulgi na dzieci wyniosła 7.064.840 tys. zł, w tym: kwota odliczeń – 3.918.499 tys. zł (skorzystało 2.732.031 podatników) oraz kwota dodatkowego zwrotu – 3.146.341 tys. zł (skorzystało 2.444.638 podatników). Liczba dzieci, na które przysługiwała ulga – 6.938.345³², przeciętna kwota ulgi przypadająca na podatnika

²⁵ Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok, op.cit., s. 10.

²⁶ Kwota odpowiadająca kwocie 3.600 zł zmniejszającej podatek w pierwszym przedziale skali podatkowej.

²⁷ Różnica pomiędzy projektowaną kwotą zwolnienia przychodu a obowiązującą kwotą. Ma ona wpływ bezpośrednio na podstawę opodatkowania.

²⁸ Liczba podatników, którzy skorzystali w 2022 r. ze zwolnienia na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f.

²⁹ Stawka podatku w pierwszym przedziale skali podatkowej.

³⁰ Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok, op.cit., s. 24 – 25.

³¹ Łączna liczba podatników, tj. dokonujących odliczenia od podatku oraz wnioskujących o dodatkowy zwrot z tytułu nieodliczonej ulgi (art. 27f ust. 8 i 9 u.p.d.f.).

³² Łączna liczba dzieci, na które przysługiwało odliczenie oraz zwrot.

wyniosła – 1.510 zł, zaś przeciętna kwota ulgi przypadająca na dziecko wyniosła – 1.018 zł. Dane Ministerstwa Finansów nie obrazują ilu podatników mających na utrzymaniu jedno dziecko skorzystało z ulgi podatkowej.

Z NSP 2021 wynika, że ogółem rodzin z dziećmi na utrzymaniu do 24 lat było w Polsce 4.860.707, w tym z jednym dzieckiem 2.434.029³³, zaś z więcej niż jednym dzieckiem 2.426.678 (4.860.707 – 2.434.029). Z danych Ministerstwa Finansów za 2022 r. wynika, że ulgi na dzieci z art. 27f u.p.d.f. skorzystało 4.679.523 podatników. Porównując dane NSP 2021 dotyczące liczby rodzin (pełnych i niepełnych) mających na utrzymaniu dzieci do lat 24 i ekstrapolując je na 2022 r. oraz liczby podatników, którzy skorzystali w 2022 r. z ulgi na dziecko i zakładając, że z ulgi tej skorzystali wszyscy podatnicy mający na utrzymaniu więcej niż jedno dziecko (2.426.678) można uznać, że z ulgi z art. 27f u.p.d.f. skorzystało w 2022 r. 2.252.845 podatników mających na utrzymaniu jedno dziecko (4.679.523 – 2.426.678). Oznacza to, że projektowana regulacja może mieć zastosowanie do niespełna 200.000 podatników mających na utrzymaniu jedno dziecko (2.434.029 – 2.252.845 = 181.184). Zakładając, że wszyscy podatnicy skorzystają z nowej regulacji (podwyższenia limitów dochodów, od których zależy możliwość skorzystania z ulgi podatkowej na dzieci), i pomijając podatników mających na utrzymaniu dzieci do ukończenia 25. roku życia³⁴, ubytek dochodów budżetu państwa i budżetów samorządowych może wynieść ok. 200 mln zł³⁵.

Łączny ubytek dochodów budżetowych (budżet państwa i budżety samorządowe) z obu tytułów (podwyższenie kwoty zwolnienia z art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. oraz limitów z art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f.) może wynieść – przy przedstawionych wyżej założeniach, w warunkach lat 2021 – 2022 – ok. 465,3 mln zł (263.839.036 zł + 201.483.855 zł), w tym: budżet państwa – 231,5 mln zł, budżety samorządowe – 233,8 mln zł³⁶.

³³ Zob. przypis 10.

³⁴ Z ulgi na dzieci mogą skorzystać, z zastrzeżeniami wynikającymi z u.p.d.f., również podatnicy mający na utrzymaniu pełnoletnie dzieci do ukończenia 25. roku życia, uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe, obowiązujących w Polsce oraz w innym państwie (por. art. 6 ust. 4c pkt 3 w zw. z art. 27f ust. 8 u.p.d.f.).

³⁵ $181.184 \times 92,67 \text{ zł}$ (kwota ulgi za każdy m-c kalendarzowy) $\times 12 \text{ m-cy} = 201.483.855,36 \text{ zł}$.

³⁶ Zastosowano wskaźnik udziału jednostek samorządu terytorialnego w dochodach z podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 50,25%, wynikający ze Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za 2023 r. (druk 425), Informacja o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego, s. 5. Od 1 stycznia 2025 r. następuje zmiana zasad ustalania udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych. Zob. ustawę z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (publ.: Druk nr 622 - Sejm Rzeczypospolitej Polskiej).

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Projektowana regulacja nie wpływa bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Projekt może prowadzić do zmniejszenia obciążeń podatkowych rodzin mających na utrzymaniu jedno dziecko oraz rodzin wielodzietnych (mających na utrzymaniu co najmniej czworo dzieci). W tym kontekście należy jednak zauważyć, że może ono mieć wymiar symboliczny i dotyczyć niewielkiej grupy podatników (zob. pkt VI OSR). Ponadto należy wskazać, że z danych Ministerstwa Finansów z rozliczenia podatku dochodowego za 2022 r.³⁷ wynika, że dochody 23.759.309 podatników (96,99%) mieściły się w pierwszym przedziale skali podatkowej (dochody do 120.000 zł) rocznie, a dochody jedynie 738.387 podatników (3,01%) mieściły się w drugim przedziale skali podatkowej (dochody powyżej 120.000 zł rocznie). Przeciętny dochód podatnika z pierwszego przedziału skali podatkowej wyniósł 44.044,72 zł rocznie³⁸, zaś w drugim przedziale 235.336,78 zł rocznie³⁹. Dane te oznaczają, że – ze statystycznego punktu widzenia – dochody zdecydowanej większości podatników (97%), opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych (art. 27 u.p.d.f.), mieściły się w 2022 r. nie tylko w pierwszym przedziale skali podatkowej, ale nie przekraczają 40% górnej granicy tego przedziału. Przeciętny dochód wynosił 44.044,72 zł rocznie, a co za tym idzie był znacznie niższy od limitu 56.000 zł, o którym mowa w art. 27f ust. 2 pkt 1 lit. b u.p.d.f., od którego uzależnione jest prawo do skorzystania z ulgi na dziecko przez osobę niepozostającą w związku małżeńskim, mającą na utrzymaniu tylko jedno dziecko (dla małżeństwa oraz osoby samotnie wychowującej dziecko limit ten wynosi obecnie 112.000 zł) oraz niższy od aktualnej kwoty zwolnienia określonej w art. 21 ust. 1 pkt 153 u.p.d.f. (85.528 zł).

Mając na uwadze powyższe argumenty, należy uznać, że projektowane regulacje (zmiana art. 21 ust. 1 pkt 153 i art. 27f ust. 2 pkt 1 u.p.d.f.) – ze statystycznego punktu widzenia – nie wpłyną lub wpłyną w minimalnym stopniu na obniżenie zobowiązań podatkowych podatników opodatkowanych na zasadach

³⁷ Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok, *op.cit.*

³⁸ 1.046.472.182 tys. zł (kwota ogółem dochodu w pierwszym przedziale skali podatkowej): 23.759.309 (liczba podatników).

³⁹ 173.769.619 tys. zł (kwota ogółem dochodu w drugim przedziale skali podatkowej): 738.387 (liczba podatników).

ogólnych; będą one miały również niewielki wpływ na poprawę sytuacji finansowej podatników uzyskujących przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, opodatkowane na zasadach określonych w art. 30c u.p.d.f.

W kontekście zdefiniowanego przez Wnioskodawców problemu demograficznego należy zauważyć, że rozwiązania finansowe, w tym podatkowe, wspomagające rodziny mające na utrzymaniu dzieci, niewątpliwie istotne ze społecznego punktu widzenia i mające swoje umocowanie w Konstytucji RP (por. art. 18 i art. 71 ust. 1)⁴⁰, nie są i nie mogą być jedynymi instrumentami przewidzianymi przez prawo, które mogą wpływać na poziom zamożności rodzin i liczbę urodzeń. Co więcej, pomoc finansowa państwa w wychowaniu dzieci, zarówno podatkowa (poprzez system ulg i zwolnień), jak i pozapodatkowa, np. poprzez różnego rodzaju programy typu „500 plus” (obecnie „800 plus”), jeżeli nie jest elementem szerszej polityki rodzinnej państwa, może nie przynosić oczekiwanych efektów. Jak wynika ze Sprawozdania Rady Ministrów z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2023 r. (druk 704), program „500 plus”, polegający na bezpośrednim dofinansowaniu rodzin, choć w pierwszym okresie obniżył wskaźnik ubóstwa skrajnego (z 6,5% w 2015 r. do 4,2 – 5,4% w latach 2016 – 2022), nie przyniósł trwałego rozwiązania problemu ubóstwa w Polsce (w 2023 r. wskaźnik ubóstwa skrajnego wyniósł 6,6%)⁴¹. Program ten nie poprawił również wskaźnika dzietności. O ile w 2016 r. urodziło się w Polsce 382,3 tys. dzieci, a w 2017 r. – 402 tys. dzieci, o tyle w 2020 r. liczba urodzeń wyniosła 355,3 tys., w 2022 r. – 305,1 tys., zaś w 2023 r. – 272,5 tys. Liczba urodzin skorelowana jest z liczbą kobiet w wieku prokreacyjnym (15 – 49 lat, przy czym najwięcej dzieci rodzą kobiety w wieku 20 – 39 lat), która systematycznie spada, co związane jest z tym, że kolejne roczniki wyżu demograficznego z początku lat 80. wychodzą z okresu prokreacyjnego⁴².

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Projektowana ustawa nie prowadzi do zmiany obciążeń regulacyjnych.

⁴⁰ Art. 18 Konstytucji RP stanowi, że małżeństwo, jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, zaś art. 71 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny oraz że rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

⁴¹ Zob. s. 7-10 Sprawozdania z druku 704.

⁴² *Ibidem*, s. 10-16.

IX. Wpływ na rynek pracy

Brak jest opracowań, które wskazywałyby bezpośredni wpływ wysokości podatkowych ulg prorodzinnych na rynek pracy.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Projektowana regulacja nie wpływa na pozostałe obszary.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. (art. 2 projektu).

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W przypadku przedmiotowego projektu nie przewidziano ewaluacji.

Autorzy:

(pkt I, II, IV – XII)

dr Jacek Kulicki

specjalista ds. finansów publicznych

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

(pkt III)

dr Danuta Adamiec, Angelina Tazuszel

specjaliści w Wydziale Oceny Skutków Regulacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak

SĄD NAJWYŻSZY

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, 24 października 2024 r.

BSA II.022.52.2024

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT SZEFY SĄDU
L. dz. DS. 1804, 421.2024
Data wpływu 29.10.2024

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 14 października 2024 r., znak: SPS-WP.020.224.5.2024, mając na uwadze treść art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 622), w świetle którego Sąd Najwyższy może opiniować projekty tylko takich ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego, uprzejmie informuję, że **poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych** nie podlega opiniowaniu.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.224.6.2024

Data wpływu 30.10.2024

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	293291.592491.311173
Nazwa dokumentu	BSA II.022.52.2024 - pismo przewodnie.pdf
Tytuł dokumentu	BSA II.022.52.2024 - pismo przewodnie
Sygnatura dokumentu	BSA II.022.52.2024
Data dokumentu	24.10.2024 17:36:10
Skrót dokumentu	2BB5A920A9DD15459FF2A76DEDA313E7E 7DB0A97
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	24.10.2024
Sygnatariusz	Małgorzata Manowska; SN
Stanowisko	Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.124.8.8.
Data wydruku:	25.10.2024 09:14:29
Autor wydruku:	Zawrzykraj Agnieszka w zastępstwie za SEKRETARIAT BIURA STUDIÓW I ANALIZ

Sekretariat Szefa KS

L.dz.

Data wpływu... 04.11.2024

Prezes
Adam Glapiński

Warszawa, października 2024 r.

DP.IV.024.128.2024.MJ

DS.1804.446.2024

08.11.2024

Pan

Jacek Cichocki

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 14 października 2024 r. (znak: SPS-WP.020.224.5.2024) dotyczącego *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych*, uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

Z poważaniem

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.224.8.2024

Data wpływu... 12.11.2024

Warszawa, 14 listopada 2024 r.

L.DZ.FZZ/221/14/11/2024

Szanowny Pan,

Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

DS. 1804, 495.2024
15 XI 2024

Opinia do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Forum Związków Zawodowych w nawiązaniu do przekazanego poselskiego projektu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, przekazuję uwagi Związku Zawodowego Celnicy PL, organizacji zrzeszonej w Forum Związków Zawodowych.

Z poważaniem,

Dorota Gardias,

Dorota Gardias
PRZEWODNICZĄCA

FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Załącznik: Opinia Związku Zawodowego Celnicy PL

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SP5-WP.020.224, 11.2024
Data wpływu 18.11.24r.

Związek Zawodowy
Celnicy PL

Warszawa, dnia 27.10.2024 r.

ZZ Celnicy PL –106 /2024
(Tylko elektronicznie)

Pani Dorota Gardias
Przewodnicząca FORUM
Związków Zawodowych

Szanowna Pani Przewodnicząca ,

W związku z przesyłanym poselskim projektem ustawy *o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych*, Zarząd ZZ Celnicy PL przekazuje stanowisko i wnosi **poniższe uwagi** :

Związek Zawodowy Celnicy PL **ogólnie ocenia pozytywnie inicjatywę** ustawodawczą o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w/s zwiększenia limitów przychodów objętych zwolnieniem z PIT z kwoty 85.528 zł rocznie do kwoty 120.000 zł rocznie dla podatników wychowujących czwórkę lub więcej dzieci tj. art. 21 ust. 1 pkt 153 oraz zwiększenie limitu dochodów ograniczających zastosowanie ulgi prorodzinnej względem podatników posiadających jedno dziecko tj. art. 27f ust. 2 pkt 1 a i 1b odpowiednia do kwoty 120.000 zł i 60.000 zł.

Jednakże w ślad za propozycją zmian w ustawie *o podatku dochodowym od osób fizycznych* Dz.U. 1991 Nr 80, poz. 350t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 2261 **wskazujemy na konieczność zmiany treści w art. 21 oraz w art. 27 ust. 1 poprzez:**

1. dokonanie zmiany w art. 21 ustawy poprzez dodanie w ust. 1 punktów 161 i 162:

pkt 161- odpraw emerytalnych,

pkt 162 - odpraw wypłacanych funkcjonariuszom w związku ze zwolnieniem ze służby.

UZASADNIENIE

Dla polityki społecznej państwa istotna jest ochrona seniorów przed ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Proponowane zmiany dotyczą ostatniego otrzymywanego świadczenia przez osoby, które kończą pracę zawodową. Działanie to wyjdzie naprzeciw oczekiwaniom większości emerytów i rencistów, stanowiąc wsparcie finansowe, szczególnie znaczące dla osób pobierających niskie świadczenia emerytalno-rentowe.

2. dokonanie zmiany w art. 27 ust. 1 ustawy

Zwiększenie podstawy opodatkowania w pierwszym progu podatkowym z kwoty 120 000 zł do kwoty 150 000 zł oraz w drugim progu podatkowym ponad kwotę 150 000 zł. W przypadku uwzględnienia tej zmiany należałoby rozważyć zmianę powyższych limitów odpowiednio do 150.000 zł.

Uzasadnieniem tej zmiany jest dostosowanie przepisów do realiów ekonomicznych polegających na tym iż w ostatnim czasie znacznie wzrosły wynagrodzenia/uposażenia zarówno w sferze budżetowej jak i prywatnej. Dzisiaj nierzadko osoby fizyczne osiągają dochody przekraczające tzw. pierwszy próg podatkowy już we wrześniu, a nawet w czerwcu co powoduje, że realne podwyżki w skali roku są na znacznie niższym poziomie niż zakładane np. w sferze budżetowej podwyżka od 01.01.2024 r. w wysokości 20% ponieważ, tak *de facto* przy osiągnięciu w czerwcu lub wrześniu drugiego progu podatkowego powoduje znaczne jej obniżenie .

W związku z powyższym zwracamy się do Pani Przewodniczącej o poparcie ww. zmian do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Z wyrazami szacunku

Za Zarząd

Przewodnicząca
Związku Zawodowego
Celnicy PL

Jolanta Haron